

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Silvio Bórik

Název práce: Analýza vyváženosti a různorodosti: pokrytí americko-iránské krize webem ČT24

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ing. Mgr. Magdalena Fírtová Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce má jasně stanovený cíl i výzkumnou otázku – pomocí kvantitativní obsahové analýzy „americko-iránské krize“ na webu ČT24 určit, zda Česká televize dodržela požadavek vyváženosti a různorodosti.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Oponovaná práce se vyznačuje snahou o precizně definovaný teoreticko-metodologický rámec. K vlastnímu výzkumu autor používá 52 článků publikovaných na webu ČT v rámci zpravodajského speciálu k zabití generála Sulejmáního americkým bezpilotním letadlem. Články statisticky analyzuje podle citovaných a parafrázovaných zdrojů a dochází k řadě velmi zajímavých dílčích zjištění.

Jak však autor sám přiznává zejména s ohledem na hodnocení různorodosti, tato kvantitativní metoda má svá slabá místa. Na rozdíl od autora, spatřuji jako problematické i hodnocení vyváženosti. Jedním z nich je autorovo řazení zdrojů do jedné ze tří kategorií: americké, irácké či neutrální. Slabinu spatřuji v rozhodnutí řadit veškeré britské, německé, francouzské či jiné (např. zdroj NATO) do skupiny neutrálních zdrojů. Bez doplnění analýzy o kvalitativní část – hodnotící postoj, shodu/souhlas či citové zabarvení nelze v případě těchto zdrojů jednoznačně hovořit o neutralitě. Autor je si velmi správně této námitky vědom (str. 21), reaguje však „kvalitativním“ generalizujícím způsobem bez empirických podkladů pro tento závěr. Bohužel tato metodologická nepřesnost může zásadním způsobem ovlivnit výsledky analýzy. Obdobně pak autor odděluje skupinu výroků pronesenou nezávislými experty mimo „státní kategorie“ s presumpcí neutrality těchto zdrojů. Ani v tomto případě však nelze bez kvalitativní analýzy jednoznačně zdroje zařadit. A je na místě se ptát, zda tím není vytvářena „umělá/falešná“ vyváženost. Tímto však nechci zpochybnit prezentované výsledky, protože z hlediska kvantitativní analýzy práce naplnila stanovený cíl a o metodice klasifikace je možné vést diskusi.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazyk práce je čtivý, srozumitelný a výstižný, bez stylistických a gramatických chyb. Z formálního hlediska nepovažuji za zcela šťastné nevyvážené a částečně i nelogické členění kapitol, kdy některé kapitoly (např. 2. kapitola „Cíl analýzy“ nebo 5. kapitola (Česko-iránské vztahy) obsahují jediný odstavec, zatímco jiné několik desítek stran. Navrhovala bych

standardní zařazení kapitol 1.-2. jako úvod a 3.-5. do společné kapitoly věnující se geopolitické a historické kontextualizaci tématu s dalším členěním na podkapitoly.

Za čtenářsky málo přehledné považuji formátování tabulek obsahující členění jednotlivých zdrojů citací a parafrází. Uvítala bych zde zmenšení fontu písma a sloučení tabulek (1-4) do přehledného celku, s jasnými parametry toho, co je slučováno s čím. Velmi užitečné by zde bylo zahrnutí procentuálních podílů jednotlivých podskupin. Pro přehlednější analýzu bych uvítala i informaci s jakým celkovým počtem citátů a parafrází autor pracoval. Grafický výstup v podobě grafů bývá běžně označován vlastním číslem a názvem, k němuž pak v ideálním případě může autor odkazovat v závěru. Tabulka 6 například zcela postrádá název. Není ani zcela zřejmé, proč je skupina „Odborníci, komentátoři a novináři“ v tabulce 1 zařazena samostatně, mimo kategorii České republiky.

Seznam literatury a příloh nestandardně odkazuje na internetové zdroje médií pouze odkazem bez názvu článku a data zveřejnění. Nebývá ani běžné zdroje v bibliografii číslovat a dělit na internetové a knižní (spíše primární a sekundární). Pokud autor v textu odkazuje na editovanou publikaci, bývá vhodné to doplnit jménem alespoň jednoho editora (viz *Analýza obsahu mediálních sdělení*, Winfrieda Schutze a kol.). Drobné, zanedbatelné prohřešky: viz (se používá bez tečky), odkaz na poznámku pod čarou (bez mezery za interpunkcí).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce se věnuje důležitému a na výsost aktuálnímu tématu a je velmi pěkně a pečlivě zpracována. Na úrovni bakalářské práce si stanovuje přiměřené cíle, které se jí navzdory výše uvedeným výtkám podařilo obstojně naplnit.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Prosím o obhajobu autora k námitce možné „falešné“ vyváženosti pokrytí (viz výše), pokud budeme zohledňovat pouze kvantitativní výsledky.

Prosím autora o bližší vysvětlení jednoho ze závěrů: „To je přesně případ zkoumání *kritéria různorodosti*. Aby bylo čtenáři vysvětleno, proč práce došla k závěru, že i tato zásada byla dodržena, bylo k tomu zapotřebí použít logickou argumentaci postavenou na získaných datových výstupech.“ (str. 28). Zmiňovanou argumentaci totiž v textu postrádám.

Zajímavou otázkou k diskusi o vyváženosti zpráv je autorova premisa o „nezaujatosti“ odborníků jako způsobu naplňování kritéria různorodosti (str. 1). Autor velmi pěkně tuto potenciálně kontroverzní otázku sám v úvodu naznačuje, bylo by zajímavé jí během obhajoby rozvést a zhodnotit úskalí tohoto pohledu.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Doporučuji k obhajobě s hodnocením B (zejména z důvodu formálních problémů).

Datum: 26. 5. 2021

Podpis: